

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 18 września 2024 r.

WK-I.431.1.27.2024

**Pan
Adam Góral
Starosta Sokolowski**

**Starostwo Powiatowe
w Sokolowie Podlaskim
ul. Wolności 23
08-300 Sokółów Podlaski**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: Iwona Parys – starszy inspektor wojewódzki oraz Paulina Domagała – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 7 do 27 maja 2024 r. kontrolę problemową w Starostwie Powiatowym w Sokolowie Podlaskim, z siedzibą przy ul. Wolności 23, 08-300 Sokółów Podlaski.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej dotyczącego udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu sokołowskiego, w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 23 kwietnia 2024 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 23 sierpnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Ustalono, że w okresie kontrolowanym, w myśl art. 8 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej³, Powiat Sokołowski realizował zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej we współpracy z 5 gminami z terenu powiatu sokołowskiego⁴, na podstawie zawartych porozumień⁵.

Powiat Sokołowski prawidłowo wyznaczył liczbę punktów do realizacji zadania w zakresie prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu sokołowskiego, tj. 2 punkty, zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej⁶. Zgodnie z wymogiem art. 11 ust. 1a powyższej ustawy – 1 punkt powierzono do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej⁷, z zachowaniem równomiernego udziału adwokatów i radców prawnych, a 1 punkt – organizacji pozarządowej na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego⁸. Punkty usytuowano w miejscowościach, do których możliwy jest dojazd środkami komunikacji zbiorowej, w lokalach stanowiących własność odpowiednio: powiatu lub właściwej gminy, mając na uwadze wymogi określone w art. 8 ust. 10 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

W roku 2024 w każdym z powyższych punktów wyznaczone zostały dyżury na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu, przez co najmniej 4 godziny dziennie, zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Powiat Sokołowski zawarł porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Siedlcach i Okręgową Izbą Radców Prawych w Warszawie w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu sokołowskiego w 2024 r.⁹, a następnie umowy

³ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945), dalej ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej.

⁴ Dotyczy gmin: Bielany, Jabłonna Lacka, Repki, Sabnie i Sterdyń.

⁵ Dotyczy porozumień z października 2022 r. oraz 3 października 2023 r. Badaniu poddano 2 porozumienia zwarte w okresie kontrolowanym.

⁶ Dotyczy zarówno roku 2023, jak i 2024.

⁷ Dotyczy punktu zlokalizowanego przy ul. Armii Krajowej 4, 08-300 Sokołów Podlaski.

⁸ Dotyczy punktu prowadzonego w roku 2024 w 5 lokalizacjach, tj.:

- ul. Kubusia Puchatka 1, 08-304 Jabłonna Lacka,
- ul. Seroczyńska 3, 08-320 Sterdyń,
- ul. Słoneczna 2, 08-311 Bielany,
- ul. Parkowa 7, 08-307 Repki,
- ul. Główna 73, 08-331 Sabnie.

⁹ Dotyczy porozumienia zawartego 16 października 2023 r.

na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej z 1 adwokatem oraz 1 radcą prawnym¹⁰, wskazanymi przez ww. samorządy. Zawarte porozumienie zawiera wszystkie elementy określone w art. 10 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zostało zawarte z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ww. ustawy, a powyższe umowy, zawarte w terminie umożliwiającym realizację zadania od początku 2024 roku – wszystkie wymagane dane, określone w art. 6 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Powiat, zgodnie z dyspozycją art. 11 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2024 roku. Termin składania ofert był zgodny z art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹¹.

Ogłoszenie opublikowano w BIP, na stronie internetowej oraz w siedzibie Starostwa w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń, zgodnie z dyspozycją art. 13 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego.

Starosta Sokołowski, w myśl art. 15 ust. 2a i 2b ustawy o działalności pożytku publicznego, powołał komisję konkursową w celu opiniowania złożonych ofert. Komisja konkursowa rozpatrzyła oferty z uwzględnieniem wymogów wynikających z art. 15 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego.

Rozstrzygnięcie otwartego konkursu ofert opublikowano w BIP, na stronie internetowej oraz w siedzibie Starostwa w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń, zgodnie z wymogami określonymi w art. 15 ust. 2j ustawy o działalności pożytku publicznego. Ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert zawierało wymagane dane wynikające z art. 15 ust. 2h ww. ustawy.

W wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert Powiat Sokołowski powierzył zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2024 roku Fundacji Rozwoju Świadomości Obywatelskiej Experto Pro Bono z siedzibą w Zamościu przy ul. Legionów 10.

Oferta powyższej organizacji pozarządowej zawierała wszystkie elementy, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego. Wyłoniona organizacja spełniała wymóg określony w art. 11 ust. 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

¹⁰ Dotyczy umów zawartych 29 grudnia 2023 r.

¹¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571, ze zm.), dalej ustawa o działalności pożytku publicznego.

Z wyłonioną organizacją zawarta została – w terminie umożliwiającym realizację zadania – umowa¹² zawierająca elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1, 1a, 3, 6 - 6b, art. 8 ust. 8 oraz art. 11 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Starosta Sokołowski, zgodnie z zawartą umową, powierzył organizacji pozarządowej zadania z zakresu edukacji prawnej, zgodnie z art. 11 ust. 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że powyższa Fundacja podejmowała działania zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy z zakresu edukacji prawnej, o których mowa w art. 3b ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

W okresie kontrolowanym Starosta Sokołowski przeprowadził 1 kontrolę organizacji, której zakres i przedmiot obejmowały wykorzystanie dotacji na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu sokołowskiego za lata 2021-2023.

Starosta Sokołowski podejmował działania w zakresie upowszechniania wiedzy na temat systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnych porad obywatelskich, w związku z obowiązkiem określonym w art. 9 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym opublikował na stronie internetowej Starostwa informacje w przedmiotowym zakresie oraz zamieścił w okresie kontrolowanym w prasie lokalnej ogłoszenie o możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego lub mediacji w punktach zlokalizowanych na terenie powiatu sokołowskiego¹³.

Zrealizowany został obowiązek sporządzenia listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępnego dla mieszkańców powiatu, zawierającej wymagane dane jednostek nieodpłatnego poradnictwa, uporządkowane według tematyki poradnictwa, zgodnie z wymogiem art. 8a ust. 1-3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Sporządzono także karty informacyjne poradnictwa dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej¹⁴.

¹² Umowa nr OiZ.524.3.2023 z dnia 22 grudnia 2023 r.

¹³ Zgodnie z wyjaśnieniem pisemnym Starosty Sokołowskiego i okazanym wycinkiem prasowym. Nie okazano dowodów w zakresie daty publikacji ogłoszenia.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2492, ze zm.), dalej: rozporządzenie w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Powiat uruchomił i podał do publicznej wiadomości numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej do dokonywania zgłoszeń w celu umówienia wizyt w punktach na obszarze powiatu, w myśl art. 8 ust. 5 ustawy o ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

W toku kontroli analizie poddano 30 oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, złożonych przez osoby uprawnione, stwierdzając że ich treść jest zgodna z wzorem oświadczenia stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. W każdym badanym przypadku oświadczenia przekazane zostały Staroście Sokołowskiemu w terminie do 10. dnia następnego miesiąca kalendarzowego, zgodnie z wymogiem art. 7 ust. 3 pkt 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Ustalono także, że w okresie kontrolowanym Powiat Sokołowski przekazywał Wojewodzie Mazowieckiemu co kwartał zbiorcze informacje o wykonaniu zadań z zachowaniem terminu określonego w art. 12 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezamieszczenie w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert informacji określonych w art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy o działalności pożytku publicznego, tj. informacji o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 powyższej ustawy.
2. Niezamieszczenie w poddanej badaniu umowie zawartej przez powiat z organizacją pozarządową, wymaganych elementów wynikających z art. 6 ust. 2 pkt 4 i 5 w związku z art. 11 ust. 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, tj.: wskazania niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiający udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zasad zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej¹⁵.

¹⁵ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Starosty Sokołowskiego: „Wyżej wymienione elementy nie zostały wskazane w umowie podpisanej z organizacją. Jednocześnie informuję, że zgodnie z § 6 podpisanej umowy, Fundacja ma wykonać zadania zgodnie z ofertą złożoną w dniu 6 listopada 2023 (która stanowi załącznik nr 1 do umowy) w której zgodnie z zapisem na str. 5 oferty Fundacja zapewnia, że prawnicy i doradcy obywatelscy współpracujący z Fundacją będą dysponować adekwatnymi i niezbędnymi narzędziami do realizacji zadania publicznego w tym komputerem przenośnym (laptop), telefonem komórkowym, systemem informacji prawnej LEX/Legalis oraz w razie potrzeby przenośną drukarką. W związku z powyższym nie ma potrzeby powielania zapisów szczegółowych w umowie. Ponadto kwestie wyposażenia lokalu w którym świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w urządzeniach techniczne jak i dostęp do bazy aktów prawnych zawarte są w porozumieniach podpisanych z Wójtami Gmin na terenie

3. Niezamieszczenie w widocznym miejscu na zewnątrz lokalu – budynku Urzędu Gminy Repki przy ul. Parkowej 7 w Repkach, w którym świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz mediacja, tablicy z oznaczeniem punktu, a także informacji określających dni i godziny dyżurów oraz danych kontaktowych potrzebnych do zgłoszenia wizyty, o których mowa w art. 8 ust. 5 ustawy. Powyższym naruszono wymogi określone w § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.
4. Nieudostępnienie w 2 poddanych oględzinom lokalach¹⁶, w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej:
 - informacji o zasadach¹⁷ i zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji, jak również o osobach uprawnionych do ich otrzymania,
 - listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa,
 - kart informacyjnych poradnictwa dotyczących: nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej mediacji, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem,
 - zamkniętej, nieprzezroczystej i oznakowanej urny do umieszczania wypełnionej części B karty pomocy;
 - informacji o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim,
 - informacji o korzyściach wynikających z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji, a w 1 punkcie¹⁸ także informacji o możliwości skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów.Powyższym zaniechaniem naruszono wymogi w powyższym zakresie określone w § 5 ust. 4 pkt 1–3 i 5–7 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.
5. Nieuaktualnienie *Listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa* w zakresie informacji o punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

których jest świadczona (...). Osoba udzielająca porad prawnych korzysta z własnego laptopa w którym ma dostęp do bazy aktów prawnych”.

¹⁶ Dotyczy lokalu w Sokołowie Podlaskim oraz w Repkach.

¹⁷ Poza zasadą zapisu telefonicznego.

¹⁸ Dotyczy punktu w Sokołowie Podlaskim, w którym informacja wskazująca na świadczenie usług w zakresie mediacji znajdowała się tylko na zewnątrz lokalu.

prowadzonego w 2024 roku przez organizację pozarządową. Opublikowana na stronie internetowej oraz w BIP *Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa* zawierała nieaktualne lub niekompletne dane w zakresie lokalizacji ww. punktu¹⁹ oraz wyznaczonych dyżurów²⁰. Powyższym zaniechaniem naruszono wymóg art. 8a ust. 1 i 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z którym „*Starosta (...) aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa (...) Lista (...) zawiera dane jednostek (...) obejmujące informacje o (...) adresach (...) dniach i godzinach działalności (...)*”.

6. Zwłokę w zawiadomieniu Wojewody Mazowieckiego o zawartym porozumieniu z Okręgową Radą Adwokacką w Siedlcach oraz Okręgową Izbą Radców Prawnych w Warszawie²¹. Powyższym naruszono wymóg niezwłocznego zawiadamiania właściwego wojewody o każdym zawartym porozumieniu, określony w art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- a) w porozumieniu zawartym z Gminą Bielany – nie wskazano adresu lokalu, w którym planowane są dyżury²², pomimo wymogu w powyższym zakresie określonego w art. 9

¹⁹ Nie wskazano:

- lokalu funkcjonującego w Bielanych,
- dokładnego adresu lokali w Jabłonie Lackiej, Repkach i Sabniach, wskazując że każdy z nich mieści się „w lokalu Urzędu Gminy”, co w przypadku lokalu w Jabłonie Lackiej nie jest zgodne ze stanem faktycznym,
- nazwy miejscowości, w której mieści się punkt „w budynku Gminnego Ośrodka Kultury ul. Kubusia Puchatka 1”, wskazując jednocześnie miejscowość, w której mieści się ten lokal jako kolejną lokalizację punktu (dotyczy Jabłony Lackiej).

²⁰ Dotyczy lokali wskazanych jako funkcjonujące w Jabłonie Lackiej, Sabniach i Sterdyni, przy których wskazane są nieaktualne dni i godziny dyżurów.

²¹ Wojewodę zawiadomiono o zawarciu ww. porozumienia pismem z 10 stycznia 2024 r., pomimo że porozumienie zawarto 16 października 2023 r., a podpisany przez wszystkie strony dokument wpłynął do Starostwa 3 listopada 2023 r.

²² Zgodnie z wyjaśnieniem pisemnym Starosty Sokołowskiego – brak adresu lokalu w porozumieniu z Gminą Bielany wynika z faktu, że w chwili zawierania porozumienia „*nie było jeszcze wiadomo, czy punkt pozostanie w dotychczasowej lokalizacji, ponieważ w tym czasie Gmina Bielany była w trakcie oddania do użytkowania nowego budynku urzędu.*”. Wyjaśnienia nie uwzględniono, gdyż ze wskazanego powyżej przepisu wynika, że w chwili podpisywania porozumienia ma być znany adres lokalu, w którym planuje się dyżury. Nadmienić ponadto należy, że brak jest dowodów potwierdzających, że organ ustalił przed rozpoczęciem roku poradniczego 2024 czy nastąpiła zmiana dotychczasowej siedziby lokalu w Bielanych, gdyż harmonogram działania punktów udostępniony na stronie internetowej Starostwa oraz przekazany w 2024 r. gminom, na terenie których uruchomiono lokale – wskazuje nieaktualny adres lokalu funkcjonującego w Bielanych. Uwzględniono natomiast wyjaśnienia Starosty Sokołowskiego na okoliczność niewskazania w poddanych badaniu porozumieniach z gminami godzin planowanych dyżurów (w chwili podpisywania porozumień nie była jeszcze podpisana umowa z organizacją pozarządową, która miała prowadzić punkt, stąd nie były znane dokładne godziny planowanych dyżurów), rodzaju podmiotu udzielającego świadczeń w punkcie (na dzień podpisania porozumień nie została jeszcze wyłoniona organizacja pozarządowa do prowadzenia punktu), preferowanej specjalizacji dyżurów („*Starosta nie ma obowiązku wskazywania preferowanej specjalizacji dyżurów. Ponadto, ciężko jest z góry określić w zakresie jakiej specjalizacji będą świadczone usługi, ponieważ w tym czasie nie znamy jeszcze kadry oddelegowanej do świadczenia usług. Staramy się, aby osoby (...)*”).

ust. 1 pkt 1 ppkt e ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, zaś w porozumieniu z Gminą Repki – wskazano niezgodny ze stanem faktycznym adres lokalu, w którym planowane są dyżury²³;

- b) do publicznej wiadomości podano niewłaściwy adres lokalu w Bielanych w ramach funkcjonującego tam w roku 2024 punktu prowadzonego przez organizację pozarządową²⁴. Niewłaściwe dane w tym zakresie zamieszczono w *Harmonogramie funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Sokołowskim* zamieszczonym na stronie internetowej Starostwa oraz przekazanym gminom, na terenie których funkcjonują lokale punktu prowadzonego przez organizację pozarządową²⁵. Ponadto zarówno powyższy harmonogram, jak i opublikowana na stronie internetowej i w BIP Starostwa *Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa* zawierają, mogącą wprowadzić osoby uprawnione w błąd, informację o możliwości zasięgnięcia porady prawnej drogą mailową²⁶;
- c) w okresie kontrolowanym nie przekazano uaktualnionej *Listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa*²⁷ gminom z obszaru powiatu sokołowskiego w celu jej opublikowania na stronie internetowej tych jednostek²⁸ oraz nie opublikowano jej w lokalnych środkach masowego przekazu, czym naruszono art. 8a ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, wskazujący na wymóg udostępnienia przedmiotowej listy na stronach

zatrudnione przez organizację pozarządową były w stanie świadczyć pomoc prawną z zakresu różnych gałęzi prawa.”).

²³ Zgodnie z wyjaśnieniem pisemnym Starosty Sokołowskiego – w porozumieniu zawartym z Gminą Repki nastąpiła omyłka pisarska w zakresie numeru nieruchomości w adresie lokalu.

²⁴ Wskazano jednak, że lokal mieści się w Urzędzie Gminy w Bielanych, co zgodne jest ze stanem faktycznym.

²⁵ Harmonogramy z błędnie wskazanym adresem lokalu w Bielanych stwierdzono w 2 lokalach, które poddano oględzinom.

²⁶ Z wyjaśnienia pisemnego Starosty Sokołowskiego wynika, że powyższy zapis w *Liście jednostek nieodpłatnego poradnictwa* oraz *Harmonogramie* wynikał z oferty złożonej przez Fundację Experto Pro Bono na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu sokołowskiego w 2020 r. Zawarta z organizacją pozarządową umowa na prowadzenie punktu w 2024 r. przewiduje utworzenie przez organizację dodatkowego adresu e-mail oraz infolinii telefonicznej, „dzięki której mieszkańcy powiatu będą mogli zasięgnąć telefonicznej informacji o zakresie prowadzonej pomocy, miejscach i godzinach prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a także sposobu rejestracji na poradę prawną lub obywatelską.”.

²⁷ Zgodnie z wyjaśnieniem pisemnym Starosty Sokołowskiego aktualizacja listy miała miejsce 2 lutego 2024 r.

²⁸ Ustalono, że po raz ostatni *Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa* została przesłana w roku 2019 do 4 gmin z terenu powiatu sokołowskiego, na obszarze których zlokalizowano lokale punktu prowadzonego przez organizację pozarządową, celem jej zamieszczenia na stronie BIP oraz w siedzibie urzędu. Nie stwierdzono, aby do pozostałych gmin powiatu sokołowskiego przedmiotowa lista była przekazywana celem jej opublikowania na stronie internetowej. Stwierdzono, że *Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa* udostępniona jest na stronie internetowej 1 z 9 gmin z terenu powiatu sokołowskiego, przy czym jest ona nieaktualna.

internetowych urzędów gmin na obszarze powiatu oraz co najmniej raz w roku w lokalnych środkach masowego przekazu;

- d) nie sporządzono karty informacyjnej poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, pomimo że zgodnie z § 5 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej – w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego udostępnia się także karty informacyjne poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem;
- e) 6 poddanych kontroli oświadczeń o braku możliwości poniesienia odpłatnej pomocy prawnej, złożonych przez osoby korzystające z porad prawnych w 2024 r. w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej w Sokołowie Podlaskim nie zostało opatrzonych przez te osoby datą przy podpisie, zaś z 2 oświadczeń osoba udzielająca porad nie usunęła dnia złożenia oświadczenia, pomimo że zgodnie z wzorem oświadczenia, stanowiącym załącznik nr 1 o ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej – składający oświadczenie odnotowuje datę jego złożenia przy podpisie, a zgodnie z art. 7 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy – adwokat lub radca prawny przekazuje przedmiotowe oświadczenie w sposób uniemożliwiający powiązanie go z kartą pomocy, w szczególności po usunięciu oznaczenia dnia złożenia oświadczenia;
- f) nie przekazano właściwemu dziekanowi rady okręgowej izby radców prawnych opinii wyrażonej w 1 części B karty nieodpłatnej pomocy prawnej²⁹, pomimo że zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej – starosta co najmniej raz w miesiącu przekazuje dziekanom właściwej okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych zawarte w części B karty pomocy opinie osób uprawnionych o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej, które mogą mieć wpływ na sposób wykonania przez właściwą radę zobowiązania, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

²⁹ Dotyczy karty z sierpnia 2023 r., w której wskazano na nieobecność osoby udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej w punkcie prowadzonym przez adwokatów i radców prawnych. Zgodnie z wyjaśnieniem pisemnym Starosty Sokółowskiego – „*W kontrolowanym okresie pracownik zajmujący się obsługą administracyjną punktu npp, przeglądał karty nieodpłatnej pomocy część B, wprowadzał je do systemu, jednak nie opracowywał żadnych analiz po dokonaniu przeglądu. (...) W kontrolowanym okresie nie przekazywano kart nieodpłatnej pomocy część B do właściwych samorządów prawniczych, czy do organizacji pozarządowych.*”.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości poprzez:

1. Zamieszczanie w ogłoszeniach otwartego konkursu ofert informacji określonych w art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy o działalności pożytku publicznego.
2. Zamieszczanie w umowach zawieranych przez powiat z organizacjami pozarządowymi, wymaganych elementów wynikających z art. 6 ust. 2 pkt 4 i 5 w związku z art. 11 ust. 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
3. Zamieszczenie w widocznym miejscu na zewnątrz lokalu – budynku Urzędu Gminy Repki, w którym świadczona jest w 2024 r. nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz mediacja, tablicy z oznaczeniem punktu, a także informacji określających dni i godziny dyżurów oraz danych kontaktowych potrzebnych do zgłoszenia wizyty, o których mowa w art. 8 ust. 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z wymogami określonymi w § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.
4. Udostępnienie w lokalach w Sokołowie Podlaskim oraz w Repkach, w których świadczona jest w 2024 r. nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej wymaganych informacji określonych w § 5 ust. 4 pkt 1–3 i 5–7 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.
5. Uaktualnienie *Listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa* w zakresie informacji o punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzonym w 2024 roku przez organizację pozarządową, zgodnie z wymogiem określonym w art. 8a ust. 1 i 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
6. Niezwłoczne zawiadomienie Wojewody Mazowieckiego o zawartych porozumieniach z okręgową radą adwokacką oraz radą okręgowej izby radców prawnych, zgodnie z wymogiem określonym w art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- a) wskazywania w porozumieniach zawieranych z gminami adresu lokalu, w którym planowane są dyżury, zgodnie z wymogiem określonym w art. 9 ust. 1 pkt 1 ppkt e ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz weryfikowania prawidłowości danych wskazanych w tym zakresie;
- b) podania do publicznej wiadomości właściwego adresu lokalu w Bielanach w ramach funkcjonującego tam w roku 2024 punktu prowadzonego przez organizację pozarządową, w tym poprzez jego wskazanie w *Harmonogramie funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Sokołowskim* zamieszczonym na stronie internetowej Starostwa, a także zmodyfikowania mogącej wprowadzić osoby uprawnione w błąd informacji o możliwości zasięgnięcia porady prawnej drogą mailową, zawartej w ww. harmonogramie oraz *Liście jednostek nieodpłatnego poradnictwa*;
- c) przekazywania uaktualnionej *Listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa* gminom z obszaru powiatu sokołowskiego w celu jej opublikowania na stronie internetowej tych jednostek, a także jej publikacji w lokalnych środkach masowego przekazu, zgodnie z wymogami określonymi w art. 8a ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej;
- d) sporządzenia karty informacyjnej poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem i jej udostępnienia w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zgodnie z wymogiem określonym § 5 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- e) monitorowania poprawności przekazywanych z punktów oświadczeń o braku możliwości poniesienia odpłatnej pomocy prawnej, złożonych przez osoby korzystające z porad prawnych, w tym w zakresie ich kompletności oraz obowiązku usunięcia oznaczenia dnia złożenia oświadczenia, zgodnie z wymogiem art. 7 ust. 3 pkt 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej;
- f) przekazywania dziekanom właściwej okręgowej rady adwokackiej oraz rady okręgowej izby radców prawnych – opinii osób uprawnionych zawartych w części B kart pomocy, które mogą mieć wpływ na sposób wykonania przez właściwą radę zobowiązania, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z wymogiem § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Starostę na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem e-Doręczeń lub ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Lesław Kuczyński
Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/